

Στιγμιότυπα από την εκδήλωση και ανταλλαγή δώρων

Διακρίνονται (στο κέντρο), οι Αρχιμ. Αδαμάντιος Κυκκώτης και Διονύσιος Κυκκώτης και (δεξιά) ο κ. Παναγιώτης Μπερεδήμας, νευρολόγος - ψυχίατρος

ΕΤΗΣΙΑ ΕΟΡΤΗ

Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων «ΥΠΕΡΑΓΙΑ ΘΕΟΤΟΚΟΣ Η ΚΥΚΚΙΩΤΙΣΣΑ» ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Κατόπιν επίσημης προσκλήσεως αντιπροσωπεία από πατέρες της Ιεράς Μονής Κύκκου, αποτελούμενη από τους Αρχιμανδρίτες Αδαμάντιο Κυκκώτη και Διονύσιο Κυκκώτη, μετέβηκε αρχάς Ιουλίου στην πόλη της Κατερίνης για να συμμετάσχει στην ετήσια εορτή της Μονάδας Φροντίδας Ηλικιωμένων «Υπεραγία Θεοτόκος η Κυκκιώτισσα», που εδρεύει στην πρωτεύουσα του νομού Πιερίας. Χαιρετισμό εκ μέρους του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ.κ. Νικηφόρου απηύθυνε ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Αδαμάντιος Κυκκώτης. Κεντρικοί ομιλητές της εορτής ήταν

ο Πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης Διονύσιος, που εκφώνησε ομιλία με θέμα «Το ιστορικό ίδρυσης της Ιεράς Μονής Κύκκου και η προσφορά της διά μέσου των αιώνων στην εθνική, ηθική και πνευματική στήριξη του Κυπριακού Ελληνισμού και Ελληνισμού ευρύτερα», καθώς και ο κυπριακής καταγωγής νευρολόγος – ψυχίατρος κ. Παναγιώτης Μπερεδήμας, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Η άποψη του ιατρικού κόσμου για τον ρόλο της διακονίας στη Μονάδα Φροντίδας Ηλικιωμένων». Η εκδήλωση, που στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία, τελέστηκε υπό την αιγίδα του Ιατρικού Συλλόγου Πιερίας και της Πανελλήνιας Ένωσης Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων. ■

Χαιρετισμὸς του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου καὶ Τηλλυρίας κ.κ. Νικηφόρου

Εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας γιὰ τὴν τιμητικὴ πρόσκληση νὰ ἀπευθύνω χαιρετισμὸ στὴν ἐτήσια ἐορτὴ τῆς Μονάδας Φροντίδας Ἑλικιωμένων «Υπεραγία Θεοτόκος ἡ Κυκκιώτισσα» καὶ νὰ παρουσιάσω, ἐν συντομίᾳ, τὴν ἐθνικὴ, κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ προσφορὰ τῆς ἱστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, ἡ ὁποία ἐδῶ καὶ 900 τόσα χρόνια ὑπηρετεῖ καὶ στηρίζει πνευματικὰ τὸν λαὸ τῆς Κύπρου καὶ τὸν Ἑλληνισμὸ γενικότερα.

Ὅπως πιθανὸν νὰ γνωρίζετε, ἡ Ἱερὰ Μονὴ Κύκκου ἰδρύθηκε στὰ τέλη τοῦ 11ου αἰώνα ἀπὸ τὸν μοναχὸ Ἡσαΐα μὲ οἰκονομικὴ χορηγία τοῦ Βυζαντινοῦ αὐτοκράτορα Ἀλεξίου Κομνηνοῦ. Ταυτόχρονα μὲ τὴν ἴδρυσή της μεταφέρθηκε σὲ αὐτὴν ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη ἡ Ἁγία Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Κυκκώτισσας, ἔργο κατὰ παράδοση τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἔκτοτε τὸ κέντρο τῆς Μονῆς καὶ χαίρει πανορθόδοξης φήμης καὶ σεβασμοῦ.

Στὰ 900 χρόνια τῆς ζωῆς της, ἡ Μονὴ Κύκκου ἐπιτέλεσε σημαντικὸ ἐθνικὸ καὶ πνευματικὸ ἔργο, καὶ συνέβαλε τὰ μέγιστα στὴ διατήρηση τῆς ἑλληνορθόδοξης παράδοσης στὴν Κύπρο, ἡ ὁποία γνώρισε μεγάλα χρονικὰ διαστήματα ξένης κατοχῆς: πρῶτα ἀπὸ τοὺς Φράγκους, στὴ συνέχεια ἀπὸ τοὺς Ἑνετοὺς, ἀργότερα ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τέλος ἀπὸ τοὺς Ἀγγλους. Καθ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἡ Μονὴ ὑπῆρξε κέντρο καλλιέργειας τῶν γραμμάτων, τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ χώρος ὅπου προαγόταν τὸ μοναχικὸ ἰδεῶδες. Στὸ φιλοπρόοδο περιβάλλον της οἱ μοναχοὶ της μορφώνονταν λειτουργικὰ καὶ μουσικὰ, καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς πρωτοστάτησαν στὴν καλλιέργεια καὶ διάδοση τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς παράδοσης καὶ ὑμνογραφίας, εἴτε ὡς μουσικοί, εἴτε ὡς γραφεῖς μουσικῶν χειρογράφων. Ἐπίσης στὰ χρόνια τῆς ξένης κατοχῆς, Κυκκῶτες μοναχοὶ ἔγραψαν καὶ ἐξέδωσαν μὲ δαπάνες τῆς Μονῆς πολλὰ βιβλία, συμβάλλοντας ἔτσι στὴ στερέωση τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς συνείδησης τοῦ λαοῦ. Ἀκόμη ἡ Μονὴ εἰσέφερε κατὰ καιροὺς μεγάλα ποσὰ χρημάτων γιὰ τὴν ἴδρυση σχολείων καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς παιδείας στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριὰ τοῦ νησιοῦ καὶ ἴδρυσε στὰ μοναστηριακὰ της κτήρια Ἑλληνικὴ Σχολή, ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς ἀποφοίτους τῆς ὁποίας ὑπηρετήσαν ὡς ἱεροδιδάσκαλοι. Ἐνα τέτοιο παράδειγμα

ἀποτελοῦν τὰ δύο ἐκπαιδευτήρια ποὺ ἡ Μονὴ ἀνήγειρε στὰ χρόνια μετὰ τὴν Ἀνεξαρτησία, αὐτὰ τῶν Γυμνασίων Ἀρρένων Κύκκου, τὸ 1961, καὶ Θηλέων Κύκκου, τὸ 1964, τὰ ὁποία προσέφερε γιὰ ἐνίσχυση καὶ στήριξη τῆς ἑλληνικῆς παιδείας στὸ νεοσύστατο κυπριακὸ κράτος. Ἐπιστέγασμα τῆς πνευματικῆς αὐτῆς δράσης της ἦταν καὶ ἡ βράβευσή της μὲ τὸ χρυσοῦ μῆταλλο ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, τὸ 1971.

Ἀναμφίβολα, ὅμως, ἡ πιο σημαντικὴ προσφορὰ τῆς Μονῆς Κύκκου στὸν Ἑλληνισμὸ καὶ στὴν Ὀρθοδοξία εἶναι ἡ διαφύλαξη τῆς θαυματουργῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας. Χιλιάδες λαοῦ προσέτρεχαν στὴ Μονὴ ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἴδρυσῆς της, γιὰ νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὴ Θεοτόκο τοῦ Κύκκου νὰ μεσιτεύσει γιὰ κάποιον προσωπικὸ τους πρόβλημα, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ σωθεῖ ὁ τόπος ἀπὸ μία ἐπιδημία ἢ κάποια ἄλλη θεομηνία. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη ἐκδηλώνεται μὲ τὴν ἴδια θέρμη καὶ στὶς μέρες μας μὲ τακτικὲς ἐπισκέψεις τῶν πιστῶν στὴ Μονὴ καὶ εἰδικότερα τὴ μέρα τῆς γιορτῆς τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου, στὶς 8 Σεπτεμβρίου, ὅποτε καὶ πανηγυρίζει. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονός ὅτι πολλοὶ σύλλογοι καὶ σωματεῖα ἔχουν προστάτιδά τους τὴν Παναγία τοῦ Κύκκου, ὅπως οἱ Ἀδελφότητες τῶν Κυπρίων τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς καὶ παλαιότερα αὐτὲς τῆς Σμύρνης καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ ἰδρύματα, τὰ ὁποία ἔχουν κύριο στόχο τους τὴν κοινωνικὴ μέριμνα καὶ τὴν καλύτερη ἐκπαίδευση τῶν συνθηκῶν ζωῆς εὐπαθῶν συνανθρώπων μας, ὅπως τὸ δικό σας, ποὺ φροντίζει ἄτομα τῆς τρίτης ἡλικίας, γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ζοῦν δημιουργικὰ καὶ μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ νὰ ἀντιμετωπίζουν τὸ μέλλον μὲ αἰσιοδοξία.

Κυρίες καὶ Κύριοι,

Ἀπὸ τίς πιὸ σημαντικὲς πτυχὲς τῆς ἱστορίας τῆς Μονῆς Κύκκου εἶναι ἐπίσης ἡ ἀνάδειξη πολλῶν Κυκκῶτῶν μοναχῶν σὲ ἀρχιερατικούς θρόνους, τόσο στὴν Κύπρο, ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικὸ. Ἐξέχουσα μορφή εἶναι ἀσφαλῶς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ μετέπειτα πρῶτος πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Μακάριος Γ', ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν ἐκλογή του, τὸ 1950, στὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνο πρωτοστάτησε στοὺς ἀγῶνες τοῦ λαοῦ γιὰ ἐλευθερία καὶ διαδραμάτισε πρωταγωνιστικὸ ρόλο στὴ νεότερη κυπριακὴ

Ίστορία. Ὁ Μακάριος ἠγήθηκε, ὡς πολιτικὸς ἀρχηγός, τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγώνα τῆς ΕΟΚΑ τὴν περίοδο 1955-1959 γιὰ τὴν ἀποτίναξη τοῦ ἀγγλικοῦ ζυγοῦ. Ἡ Μονὴ Κύκκου ὑπῆρξε καθόλη τὴ διάρκειά του ἀπὸ τοὺς κύριους χρηματοδότες, καὶ παρείχε καταφύγιο στοὺς ἀντάρτες, τόσο μέσα στὸ ἴδιο τὸ μοναστήρι, ὅσο καὶ σε κρησφύγετα, ποὺ κατασκευάστηκαν στὴ γύρω περιοχή. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ οἱ Βρετανοὶ ἐκλείσαν τὴ Μονὴ γιὰ τὸ κοινό, ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 1956 μέχρι τὸν Μάρτιο τοῦ 1959, προβάλλοντας τὴ δικαιολογία ὅτι «ἡ Κυβέρνησις ἤτο πέραν πάσης ἀμφιβολίας πεπεισμένη ὅτι ἡ Μονὴ ἤτο κύριος συνεπικουρος τῆς ΕΟΚΑ».

Στὶς μέρες μας ἡ Μονὴ Κύκκου συνεχίζει τὸ πνευματικό, ἐθνικό, φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο της μὲ αὐξητικὸς ρυθμούς. Χάρισε μεγάλες ἐκτάσεις γῆς γιὰ τὸ κτίσιμο σχολείων, ἐπιχορήγησε ἢ ἀνέλαβε τὶς δαπάνες γιὰ τὴν ἀνέγερση ἐπιπρόσθετων κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων σὲ σχολεῖα, κατασκεύασε ἐργαστήρια καὶ ἴδρυσε ταμεῖο ὑποτροφιῶν, ποὺ ἐνισχύει οἰκονομικὰ ἄπορους νέους, γιὰ νὰ σπουδάσουν. Ἐπίσης, δώρισε γῆ σὲ Δήμους γιὰ τὴ δημιουργία ἔργων ὑποδομῆς σὲ πολλὰς κοινότητες τοῦ νησιοῦ. Ἀκόμη εἰσφέρει κατὰ καιροὺς σημαντικὰ ποσὰ χρημάτων γιὰ τὴν ἀνέγερση ἐνοριακῶν ναῶν καὶ καλύπτει μεγάλο μέρος τῶν δαπανῶν ἀνοικοδόμησις καὶ δημιουργίας ἔργων ὑποδομῆς σὲ διάφορες Μονὲς τοῦ νησιοῦ. Παρόμοιο ἔργο ἐπιτελεῖται καὶ στὴν ἴδια τὴ Μονὴ καὶ στὰ μετόχιά της, ὅπου ἡ μὲν Κεντρικὴ Μονὴ ἀνακαινίστηκε καὶ οἱ χώροι της καλύφθηκαν μὲ τοιχογραφίες καὶ ψηφιδωτά, τέχνη ποὺ ἐπαναφέρθηκε στὴν Κύπρον μετὰ ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες, τὰ δὲ ἐρειπωμένα ἀπὸ τὴν πολύχρονη ἐγκατάλειψη μετόχιά της ἔχουν ἀνοικοδομηθεῖ.

Ἐνας ἄλλος τομέας τῆς σύγχρονης δράσης τῆς Μονῆς Κύκκου εἶναι αὐτὸς τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς στήριξης τῶν Ὁρθόδοξων Πατριαρχείων τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, καθὼς καὶ τῶν ἱεραποστολικῶν κλιμακίων τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς. Ἀναφέρεται ἐνδεικτικὰ ἡ χρηματοδότηση τῆς ἀνακαινίσεως Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων στὴν Παλαιστίνη, ὅπου φοιτοῦν παιδιὰ Ἀραβόφωνων Ὁρθόδοξων τῆς περιοχῆς, καθὼς καὶ ἡ χρηματικὴ βοήθεια, ποὺ παρέχει πρὸς τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας γιὰ τὴ λειτουργία τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Μακάριος Γ' στὴν Κέννα, ἀπὸ ὅπου ἀποφοιτοῦν οἱ ἰθαγενεῖς κληρικοὶ τοῦ Πατριαρχείου. Ἐπίσης, στὶς Μητροπόλεις τοῦ ἴδιου Πατριαρχείου παρέχει κατὰ καιροὺς οὐσιαστικὴ οἰκονομικὴ ἀρωγή, ἐνῶ κάλυψε καὶ τὶς δαπάνες γιὰ τὸν ἐξωραϊσμὸ καὶ τὴν ἀνοικοδόμησις τῆς ἱστορικῆς Μονῆς τοῦ

Ἁγίου Σάββα στὴν Ἀλεξάνδρεια, τὸ 1999. Σημειώνεται ἀκόμη ἡ χρηματοδότηση τῆς λειτουργίας ἔδρας ἑλληνικῆς γλώσσας στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία Μόσχας, γεγονός ποὺ συντείνει, ὥστε πολλοὶ νέοι Ρῶσοι ἱερωμένοι νὰ ἔρχονται σὲ ἄμεση ἐπαφὴ μὲ τὸν ἑλληνικὸ πολιτισμὸ καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ γραμματεία.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω, ἡ Μονὴ Κύκκου ἔχει ἐπίσης ἀναπτύξει ἀξιόλογη ἐπιστημονικὴ δραστηριότητα. Ἰδρυσε τὸ Πολιτιστικὸ Ἴδρυμα «Ἀρχάγγελος», ποὺ περιλαμβάνει τὸ Κέντρο Μελετῶν Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου, τὸ Κέντρο Θεσαυροῦ Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς, τὸ Μουσεῖο Ἱερᾶς Μονῆς Κύκκου καὶ τὸ Ἐργαστήριον Συντήρησης χειρογράφων παλαιτύπων, εἰκόνων καὶ ἀμφίων.

Τὸ Κέντρο Μελετῶν ἔχει ἐπίκεντρο τῶν ἐνασχολήσεων του τὴ διάδοση τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, καὶ πραγματοποιοῦσε μέχρι σήμερα ἐνενηντα περίπου αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις, ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν κυπριακὴ μοναστηριολογία καὶ γραμματεία, τὴ βυζαντινὴ τέχνη, τὴ μουσικολογία, τὴν ἀγιολογία, τὴν ἱστορία τῆς κυπριακῆς ἐκπαίδευσης, τὴν κωδικολογία – παλαιογραφία καὶ διάφορα ἄλλα θέματα. Διαθέτει ἐπίσης μεγάλη βιβλιοθήκη, ἐνῶ μία δευτέρη λειτουργεῖ στὴν Κεντρικὴ Μονή, καὶ εἶναι ἐξίσου πλούσια. Τὸ Κέντρο Θεσαυροῦ Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς ἔχει κύριον στόχον τὴ συλλογὴ, συντήρηση καὶ διαφύλαξη τῶν γραπτῶν μνημείων τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας στὴν Κύπρον ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα καὶ τὴ δημιουργία, μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἠλεκτρονικῆς λεξικογραφίας, τοῦ Θεσαυροῦ τῆς Κυπριακῆς Ἑλληνικῆς. Στὸ δὲ ὑπερσύγχρονον Μουσεῖον τῆς Μονῆς ἐκτίθενται ἐκκλησιαστικὰ εἶδη, παλαιοὶ χάρτες, γκραβούρες, ἀρχαῖα ἀντικείμενα καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκθέματα τῆς πολιτιστικῆς παράδοσις τοῦ τόπου. Ἐξίσου ἀξιόλογο μὲ τὶς προαναφερθεῖσες ἐπιστημονικὲς δραστηριότητες τῆς Μονῆς εἶναι καὶ τὸ ἔργο, ποὺ ἐπιτελεῖται στὸν τομέα τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς μὲ τὴν ἴδρυση Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς, ἡ ὁποία συμβάλλει στὴν καλύτερη ἐρμηνεία τῆς ὀρθόδοξης ὕμνογραφίας καὶ τὴ διάδοσίς της στὸ νησί.

Εἶναι προφανές, λοιπόν, ὅτι μὲ ὅλες αὐτὰς τὶς δραστηριότητες ἡ Μονὴ Κύκκου συνεχίζει καὶ στὶς μέρες μας νὰ ἀποτελεῖ κέντρο διαφύλαξις τῆς Ὁρθόδοξης κληρονομίας τοῦ τόπου καὶ νὰ συμβάλλει δυναμικὰ στὴν πολιτιστικὴ ἀνάπτυξί του.

Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ γιὰ τὴν πρόσκληση νὰ χαιρετίσω τὴν ἐτήσια ἐορτή σας, καὶ εὐχομαι ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης νὰ σᾶς χαρίζῃ πλοῦσι τὰ ἐλέη του καὶ νὰ παρέχῃ σὲ ὅλους ὑγεία, μακροήμερευση καὶ πνευματικὴ προκοπή. ■